

Polskie organizacje na Litwie: państwo demokratyczne to takie, w którym głos mniejszości jest słyszany

Redakcja naszego portalu dotarła do treści oświadczenia polskich organizacji społecznych na Litwie, w którym wyrażają one z troską z powodu pogarszającej się, ich zdaniem, sytuacji mniejszości narodowych na Litwie oraz deklarują poparcie dla Posła do PE, Przewodniczącego Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Waldemara Tomaszewskiego "w jego staraniach na rzecz poprawy sytuacji mniejszości narodowych na Litwie". Całość oświadczenia publikujemy poniżej.

"Ostatnio na Litwie coraz bardziej nasilają się działania mające na celu uszczuplenie praw mniejszości narodowych we wszystkich sferach życia publicznego. Dotyczy to przede wszystkim szkolnictwa w języku ojczystym, zwrotu ziemi, pisowni nazwisk, możliwości używania języka ojczystego. Przyjmowane przez kolejne rządy ustawy i zarządzenia nie służą poprawie stanu posiadania mniejszości narodowych, wręcz odwrotnie - są ukierunkowane na działania z pozycji silniejszego, który zawsze ma rację. Żadne argumenty nie są w stanie przekonać rządzących, że mniejszości narodowe walczą o swoje słuszne prawa, a w zasadzie o normalność w życiu publicznym. Wszelkie zarządzenia są podejmowane odgórnie, nie uwzględniając stanowiska tych mniejszości. Ewidentnym przykładem takich działań są:

- ustawa o oświacie przyjęta bez uwzględnienia protestu mniejszości narodowych w postaci 60-tysięcy podpisów skierowanych do najwyższych władz Litwy;
- ujednolicenie egzaminu z języka litewskiego na maturze dla szkół mniejszości i szkół litewskich, nie zważając na ok. 840-godzinową różnicę w programie nauczania;
- zniesienie ulg na egzaminie maturalnym z języka litewskiego na mocy orzeczenia sądu administracyjnego;
- skreślenie egzaminu z języka polskiego ojczystego z listy egzaminów obowiązkowych na maturze;
- zmniejszenie liczby godzin nauczania języka ojczystego;
- nałożenie olbrzymich kar finansowych za dwujęzyczne tablice z nazwami ulic (po litewsku i polsku) na domach prywatnych;
- notoryczne zwlekanie z przyjęciem ustawy o mniejszościach narodowych.

Powszechnie kreowany jest obraz Polaka jako nielojalnego obywatela Litwy, który zakłóca „idyllę szczęśliwości” w kraju. Zdawałoby się, gdyby nie te mniejszości, a w szczególności Polacy, wszystkie dziedziny życia na Litwie wyglądałyby przykładowo. Nic bardziej mylnego - tylko to państwo, które potrafi słyszeć i rozstrzygać problemy

tych, którzy są mniejszością, może pretendować do miana państwa demokratycznego, przestrzegającego prawa i obowiązki nałożone nie tylko przez Konstytucję Republiki Litewskiej, lecz również przez umowy i porozumienia międzynarodowe, które nasz kraj podpisał, ratyfikował i tym samym zobowiązał się przestrzegać.

W tej sytuacji z ogromnym zdumieniem i wręcz niepokojem przyjęliśmy kategorię wypowiedź Prezydent Litwy D. Grybauskaitė w Parlamencie Europejskim w replice skierowanej do Posła do PE, Przewodniczącego Akcji Wyborczej Polaków na Litwie W. Tomaszewskiego, zarzucającej posłowi nielojalność wobec Litwy i wręcz prywatę.

Zapewnienia Prezydent RL w Parlamencie Europejskim dotyczące braku zastrzeżeń wobec Litwy ze strony organizacji międzynarodowych w kwestii mniejszości narodowych mijają się z prawdą. Uwagi dotyczące sytuacji mniejszości narodowych na Litwie, wskazujące na istniejące niedociągnięcia i potrzebę ich usunięcia, zaznacza szereg instytucji międzynarodowych. Szczególnie daje się to zauważyć w raporcie Wysokiego Komisarza Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie ds. mniejszości narodowych Knuta Vollebaeka w kwestii szkolnictwa mniejszości narodowych.

My, przedstawiciele polskich organizacji społecznych na Litwie, popieramy Posła do PE, Przewodniczącego AWPL W. Tomaszewskiego w jego staraniach na rzecz poprawy sytuacji mniejszości narodowych na Litwie, jak również protest posłów frakcji AWPL w Sejmie z dn. 13 stycznia 2014 roku.

Nie jest sztuką zamiatanie problemów pod dywan, sztuką jest odkrywanie tych problemów, chęć otwartej rozmowy oraz gotowość do przeprowadzania zmian, które są przede wszystkim potrzebne naszemu krajowi, Litwie. Właśnie postawa W. Tomaszewskiego świadczy o ogromnej trosce o losy wszystkich mieszkańców Litwy. Nie przesłoni tego powszechna nagonka i obrażanie Polaków w przestrzeni internetowej, artykuły w prasie - prawda ma to do siebie, że zwycięża. Tak więc w imię zwycięstwa tej prawdy nawołujemy do jak najszybszego rozwiązania problemów nurtujących mniejszości narodowe, a przede wszystkim pilnego przyjęcia ustawy o mniejszościach narodowych, która pomoże w uregulowaniu większości kwestii funkcjonowania mniejszości narodowych na Litwie" - czytamy w oświadczeniu wydanym w dn. 27 stycznia br.

Podpisy pod tekstem złożyli przedstawiciele 33 polskich organizacji społecznych na Litwie:

Związek Polaków na Litwie, Prezes Michał Mackiewicz

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, Prezes Józef Kwiatkowski

Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki, Prezes Apolonia Skakowska

Republikańskie Stowarzyszenie Literatów Polskich, Prezes Aleksander Sokołowski

Zrzeszenie Inżynierów i Techników w Wilnie, Prezes inż. Jan Andrzejewski

Organizacja młodzieżowa „Nowa Fala”, Prezes Jarosław Wojciechowicz

Forum Rodziców Szkół Polskich Rejonu Wileńskiego, Prezes Jarosław Tomaszun

Katolickie Stowarzyszenie Polaków na Litwie, Prezes Paulina Mielko

Związek Prawników Polaków na Litwie, Prezes Grzegorz Sakson

Klub Patriotyczny „Wilk Wileński”, Prezes Arnold Piotrowicz

Fundacja „Dom Kultury Polskiej w Wilnie”, Dyrektor Artur Ludkowski

Spółka Użyteczności Publicznej „Kresy”, Dyrektor Sławomir Subotowicz

Teatr Polski „Studio”, Dyrektor Lilia Kiejzik

Fundacja Kultury Polskiej na Litwie im. J. Montwiłła, Dyrektor Henryk Sosnowski

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich na Litwie, Prezes Jerzy Mozyro

Klub Przedsiębiorców Wileńszczyzny, Prezes Marian Wojtkiewicz

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów na Litwie, Wiceprezes Edward Klonowski

Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie, Wiceprezes Dariusz Żybor

Fundacja Wspierająca Oświatę Polską „Samostanowienie”, Prezes Stanisław Pieszko

Fundusz Pomocy Charytatywnej „Wiara, Nadzieja, Solidarność”, Dyrektor Edyta Szyszko

Forum Rodziców Szkół Polskich Rejonu Solecznickiego, Prezes Renata Cytacka

Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie, Przewodniczący Adam Błaszkiwicz

Polski Klub Sztuki Teatralnej, Prezes Edward Kiejzik

Twórczy Związek Polskich Malarzy na Litwie „Elipsa”, Prezes Władysław Ławrynowicz

Polski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Wilnie, Dyrektor Ryszard Kuźmo

Klub sportowy „Polonia” Wilno, Prezes Stefan Kimso

Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, Wiceprezes Władysław Wojnicz

Polski Teatr w Wilnie, Dyrektor Irena Litwinowicz

Polska Sekcja Wileńskiej Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców, Prezes Janina Gieczewska

Klub Weteranów Armii Krajowej, Prezes Wacław Pacyno

Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności, Prezes Julia Baniukiewicz

Komitety Strajkowe Szkół Polskich na Litwie, Koordynator Albert Narwojsz

Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy, Wiceprezes Barbara Dwilewicz